

انجمن مهندسین برق و الکترونیک ایران
شاخه‌ی تهران

روش جدید برای هماهنگی رله‌های جریان زیاد به کمک الگوریتم ژنتیک

رضا محمدی چبنلو

دانشکده برق دانشگاه امیرکبیر

E-mail: reza_rmch@yahoo.com

فرزاد رضوی

دانشکده برق دانشگاه امیرکبیر

E-mail: farzad_razavi@yahoo.com

محمد حسین روحانی

برق منطقه‌ای اصفهان

E-mail: mhre1867@yahoo.com

محمد دیلمی

برق منطقه‌ای قزوین

E-mail: deilami@noavar.com

حسین ترکمن

دانشکده برق دانشگاه شهید بهشتی

E-mail: torkaman.h@gmail.com

خلاصه

(۱) مقدمه

یک سیستم قدرت امروزی شامل رله‌های حفاظت مختلفی می‌باشد که برای تشخیص خطا مورد استفاده قرار می‌گیرند. برای اینکه یک سیستم قدرت عملکرد پایداری داشته باشد و انرژی موردنیاز مشتریان تأمین شود، یک سیستم حفاظتی با قابلیت اطمینان بالا موردنیاز می‌باشد. از میان روش‌های حفاظتی موجود جهت حفاظت خطوط، حفاظت جریان زیاد بخارط ارزانی و سادگی آن بسیار متداول است. هماهنگی رله‌های جریان زیاد یک مسئله مهم می‌باشد. هماهنگی به این معنی است که توالی عملکرد رله‌ها برای هر موقعیت خطای ممکن طوری تعیین شود که محل خطا بدون تأخیر اضافی از سیستم جدا شود [۱]. رله‌هایی که بررسی هماهنگ نشده‌اند باعث قطع خطوط غیر لازم می‌شوند که تأمین توان الکتریکی را دچار وقفه می‌سازند.

برای انجام هماهنگی رله‌های اضافه جریان با استفاده از روش‌های متداول تلاشهای بسیاری در گذشته انجام شده است. در مقالات روش‌های بهینه سازی مختلفی برای پیدا کردن تنظیم بهینه رله‌های اضافه جریان ارائه شده است [۱].

در هماهنگی بهینه موارد زیر مهم می‌باشند:

روش بهینه سازی

تابع هدف

نوع شبکه (شعاعی یا بهم پیوسته)

مشخصه خطی یا غیر خطی نسبت به TSM

رله‌های اضافه جریان برای حفاظت سیستمهای انتقال شعاعی و حلقوی و هچنین سیستمهای توزیع بطور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند. هماهنگی این رله‌ها دارای مشکلاتی می‌باشد. هماهنگی بهینه رله‌های اضافه جریان از روش‌های برنامه ریزی خطی مانند سیمپلکس، سیمپلکس دو فاز و سیمپلکس دو گان استفاده می‌کند. روش دیگر برای هماهنگی بهینه استفاده از روش‌های هوش مصنوعی مانند الگوریتم ژنتیک می‌باشد. در این مقاله از یک الگوریتم ژنتیک قوی برای این کاراستفاده شده است. تابع هدف طوری اصلاح شده که مشکلاتی مانند عدم هماهنگی و گسسته یا پیوسته بودن تابع هدف را حل کرده است. این روش بر روی یک شبکه نمونه تست شده و نتایج آن بوضوح نشان می‌دهد که روش جدید کاره، دقیق، جامع و بهینه تر از روش‌های قبلی می‌باشد.

کلمات کلیدی: الگوریتم ژنتیک - هماهنگی -

گسسته - رله جریان زیاد -^۱ TSM

^۱ Time setting multiplier

کروموزوم‌های اولیه ساخته می‌شوند. تعداد جمعیت، اندازه فضای جستجوی ما را تعیین می‌کند. اندازه جمعیت باید با توجه به طول کروموزوم تعیین شود.

۲-۲) بهینه سازی

برای ارزیابی شایستگی یک رشتہ تنظیم زمانی، نیاز به یک تابع هدف داریم که هدف ما نیمی کردن آن می‌باشد. در این مرحله مقادیر با توجه به تابع هدف ارزیابی می‌گردند و کروموزوم‌هایی که شایستگی داشته باشند، برای تولید کروموزوم‌های جدید مورد استفاده قرار می‌گیرند. برای اینکه جواب در مینیموهای محلی گیر نیفتد در هر تکرار مرحله‌ای به نام جهش وجود دارد.

تعداد تکرارها برای اتمام کار در الگوریتم ژنتیک باید تعیین گردد. با افزایش تکرارها، زمان حل افزایش می‌یابد. در عوض جواب‌ها بهبود می‌یابند. تعداد تکرارها با توجه به پیچیدگی سیستم و اندازه جمعیت انتخاب می‌گردد.

۳) بیان مسئله

هماطور که در بخش ۲ گفته شد در هماهنگی رله‌های اضافه جریان دو مشکل وجود دارد. اول مسئله عدم هماهنگی دوم گستته یا پیوسته در نظر گرفتن TSM.

۳-۱) مسئله عدم هماهنگی

برای روشن کردن مسئله نا هماهنگی در روش‌های موجود رابطه تابع هدف با بعضی خلاصه سازیها بصورت زیر نوشته می‌شود:

$$O.F = \alpha_1 \times \sum (t_i)^2 + \alpha_2 \times \sum (\Delta t_{bm})^2 \quad (1)$$

t_i زمان عملکرد رله آن برای خطی واقع شده جلوی C.B مربوطه می‌باشد.

اختلاف زمان عملکرد بین هر دو جفت رله می‌باشد که از فرمول زیر بدست می‌آید:

$$\Delta t_{mb} = t_b - t_m - CTI \quad (2)$$

بطوریکه:

t_b و t_m زمان عملکرد رله اصلی و پشتیبان برای خطی واقع شده جلوی C.B رله اصلی می‌باشد.

فاصله زمانی هماهنگی می‌باشد و $0,4$ در نظر گرفته شده است.

$$\alpha_1 \text{ ضریب وزنی برای کنترل } \sum (t_i)^2 \text{ می‌باشد.}$$

$$\alpha_2 \text{ ضریب وزنی برای کنترل } \sum (\Delta t_{mb})^2 \text{ می‌باشد.}$$

از رابطه ۱ می‌توان دید که اگر Δt_{bm} منفی باشد، به این معنی است که ناهمانگی بین رله اصلی و پشتیبان وجود دارد. برای روشن کردن این موضوع شکل ۱ با سه رله (R1,R2,R3) نشان داده شده است.

TSM پیوسته یا گستته

به خاطر پیچیدگی روش‌های برنامه ریزی بهینه غیر خطی هماهنگی بهینه رله‌های اضافه جریان معمولاً با روش برنامه ریزی خطی انجام می‌گیرد که شامل سیمپلکس [۲]، [۳]، سیمپلکس دو فاز [۴] و سیمپلکس دوگان [۵] و بعضی روش‌های جدید می‌باشد. از آنجاییکه مسئله هماهنگی دارای چند نقطه مینیمموم می‌باشد، روش‌های بهینه سازی عادی که اساس ریاضی دارند کارایی لازم را نخواهند داشت. چون این روشها بر اساس یک حلقه اولیه می‌باشند و ممکن است در مینیمموم های محلی گیر بیفتد [۱]. در روش‌های بهینه سازی اختلاف زمانی عملکرد رله‌های اصلی و پشتیبان (Δt) بعنوان قیود در نظر گرفته می‌شوندو پاسخها با در نظر گرفتن تابع هدف و قیود بدست می‌آیند. در مرجع [۶] پاسخهای بهینه فقط با در نظر گرفتن قیود بدست می‌آید. اشکال این روش این است که با توجه به پیچیدگی مسئله بهینه سازی در شبکه‌های بهم پیوسته وقتی ناهمانگی ذاتی وجود داشته باشد، همگرا شدن مشکل یا غیر ممکن می‌باشد. به عبارت دیگر اگر جفت رله‌های P/B بخشی از یک سیستم قدرت بهم پیوسته باشد که بعنوان مثال هماهنگ شدن یک چند جفت رله P/B مقدور نباشد پاسخ بهینه دچار اختلال خواهد شد.

رووش‌های بهینه سازی هوشمند مانند الگوریتم ژنتیک می‌توانند تنظیم رله‌ها بدون محدودیتهای ذکر شده انجام دهند. در این روش قیود بخشی از تابع هدف می‌باشند. در مرجع [۷] روشی بر اساس الگوریتم ژنتیک برای هماهنگی بهینه ارائه شده است. همچنین در مراجع [۸]، [۹]، [۱۰] روش هماهنگی بهینه رله‌ها با استفاده از الگوریتم تکاملی ارائه شده است. این روشها دو مشکل اساسی دارند. اولی مسئله عدم هماهنگی دومی گستته یا پیوسته بودن TSM. توضیح جزییات مربوط به این مسئله در بخش بعد آمده است. در این مقاله یک روش جدید براساس الگوریتم ژنتیک ارائه شده است که مشکلات ذکر شده در آن حل شده است.

۳) مروری بر الگوریتم ژنتیک

۳-۱) مقادیر اولیه

الگوریتم ژنتیک مانند همه روش‌های بهینه سازی نیاز به مقادیر اولیه دارد که می‌تواند بصورت تصادفی انتخاب گردد. تنظیم‌های زمانی رله‌ها مجهولات ما در حل مسئله بهینه سازی هستند. بنابراین تنظیم‌های زمانی رله‌ها را به ترتیب شماره رله‌ها به عنوان ژنهای کروموزوم‌ها در الگوریتم ژنتیک در نظر می‌گیریم. این مقادیر در حقیقت TSM رله‌ها می‌باشند که در یک کروزوم به ترتیبی که گفته شد قرار گرفته‌اند. در این مرحله به تعداد جمعیت تعیین شده

انجمن مهندسین برق و الکترونیک ایران
شاخه‌ی تهران

برای حل کردن مشکلات ذکر شده در بالا روش جدیدی بر اساس الگوریتم ژنتیک برای مسئله هماهنگی رله‌ها ارائه شده است که در بخش ۵ بطور کامل شرح داده شده است.

۴) فرمولاسیون مسئله

۴-۱) تنظیم جریانی رله‌ها

تنظیم جریانی یا PS رله‌های اضافه جریان از ۵۰ تا ۲۰۰٪ با پله‌های ۲۵٪ در نظر گرفته شده است.

برای پیدا کردن PS رله‌ها، ابتدا I_b از رابطه زیر بدست آمده سپس

PS محاسبه می‌شود:

$$I_b = 1.3 I_L, PS = \frac{I_b}{CT}$$
 (۳)

بطوریکه:

I_b جریان رله در طرف اولیه C.T می‌باشد.

I_L جریان بار می‌باشد.

جریان نامی اولیه C.T می‌باشد.

ابتدا از رابطه I_b محاسبه می‌شود. سپس PS از رابطه ۳ محاسبه می‌شود. مقدار بدست آمده برای PS به مقدار گستته نزدیک گردید. در نهایت با استفاده از رابطه ۳ مقدار Ib محاسبه می‌گردد. برای هر رله بین ماکریوموم جریان بار و می‌نیوموم جریان خطای قرار می‌گیرد [۱۱].

۴-۲) مشخصات رله اضافه جریان

برای پیدا کردن زمان عملکرد رله، متداول‌ترین فرمول برای تخمین مشخصه رله که بصورت زیر می‌باشد مورد استفاده قرار می‌گیرد:

$$\frac{t}{TSM} = a_0 + \frac{a_1}{(M-1)} + \frac{a_2}{(M-1)^2} + \frac{a_3}{(M-1)^3} + \dots \quad (4)$$

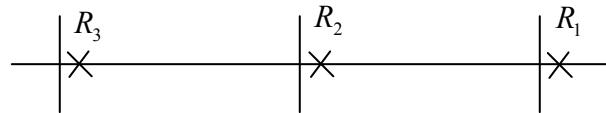
بطوریکه:

$$M \text{ نسبت جریان رله به جریان تنظیم می‌باشد } \cdot \left(M = \frac{I_{sc}}{I_b} \right).$$

a_0, a_1, a_2, a_3 ضرایب متغیر می‌باشند که مقادیر آنها نوع رله شبیه سازی شده را تعیین می‌کنند.

۵) روش جدید

فلوچارت روش جدید بصورت شکل زیر می‌باشد.

شکل ۱: شبکه نمونه

برای توضیح مسئله عدم هماهنگی دو حالت مختلف بصورت زیر در نظر گرفته می‌شود:

$$\Delta t_{12} = -0.12, \Delta t_{23} = 0.14, O.F. = 0.73 \quad (\text{حالت ۱})$$

$$\Delta t_{12} = +0.16, \Delta t_{23} = 0.22, O.F. = 0.82 \quad (\text{حالت ۲})$$

Δt_{12} و Δt_{23} از معادله ۲ به ترتیب برای جفت رله‌های (۱) و (۲) و (۳) به دست می‌آیند.

فرض می‌شود که مقادیر تابع هدف (۰.۷۰۰, ۰.۸) از معادله ۱ برای مقادیر Δt_{12} و Δt_{23} داده شده بدست آمده باشد. روش‌های موجود که از رابطه ۱ به عنوان تابع هدف استفاده می‌کنند حالت اول را به عنوان مقدار بهینه نسبت به دومی انتخاب می‌کنند. اما با یک نگاه دقیق‌تر حالت ۲ باید انتخاب شود. اگر حالت اول انتخاب شود به علت منفی بودن Δt_{12} ، ناهمانگی بین رله‌های ۱ و ۲ وجود خواهد داشت. بنابراین معادله ۱ باید طوری اصلاح شود که این مسئله در نظر گرفته شود. جزئیات این روش در بخش ۳ توضیح داده شده است.

۴-۳) در نظر گرفتن TSM گستته یا پیوسته

روشهای در نظر گرفتن TSM در مقالات موجود بصورت زیر می‌باشد:

الف) برای روشهای با TSM پیوسته [۸], [۹], [۱۰] پاسخ هماهنگی بهینه رله‌ها بدست می‌آید که برای رله‌ها با TSM پیوسته مناسب می‌باشد اما اگر TSM رله‌ها گستته باشد، جوابهای بدست آمده از برنامه هماهنگی به پله بالا گرد می‌شود. این روش هماهنگی دقیق نمی‌باشد، چون با گرد کردن ممکن است جوابهای بهینه به هم بخورد. مثلاً اگر زمان عملکرد رله اصلی در اثر گرد کردن بیشتر از زمان عملکرد رله پشتیبان افزایش یابد فاصله زمانی لازم برای هماهنگی از بین می‌رود.

روشهایی که جوابهای TSM آنها بطور مستقیم گستته می‌باشند، برای رله‌هایی که TSM پیوسته دارند نمی‌توانند مورد استفاده قرار بگیرد. در روش ارائه شده در مرجع [۷] جوابهای TSM بطور ذاتی گستته می‌باشند. به عبارت دیگر مقادیر TSM بصورت کدهای باینری می‌باشند و این جوابها برای رله‌های با TSM پیوسته جواب بهینه نمی‌باشند.

حافظت و کنترل سیستم‌های قدرت

t_i و Δt_{mb} با قرار دادن خطاب مقابل C.B مربوط به رله اصلی برای هر جفت رله P/B بدست می‌آید.

برای توضیح دادن اثر این عبارت جدید ابتدا در نظر بگیرید Δt_{mb} مثبت باشد. عبارت مذبور $(\Delta t_{mb} - \beta_2 \times (\Delta t_{mb} - |\Delta t_{mb}|))$ برابر Δt_{mb} خواهد بود. در حالیکه اگر Δt_{mb} منفی باشد، عبارت ذکر شده بصورت زیر خواهد بود:

$$(\Delta t_{mb} - \beta_2 \times (\Delta t_{mb} - |\Delta t_{mb}|)) = (1 + 2\beta_2)(\Delta t)$$

واضح است که به ازای β_2 مثبت مقدار معادله ۶ بزرگتر از حالت قبل می‌شود. که این حالت با توجه به اینکه الگوریتم ژنتیک مقادیری را انتخاب می‌کند که تابع هدف به ازای آنها کوچکتر باشد در تکرارها حذف می‌گردد.

به عبارت دیگر الگوریتم ژنتیک در مرحله ارزیابی مناسب بودن هر کروموزوم را ارزیابی می‌کند. هر قدر تابع هدف ارزیابی شده مقدارش کوچکتر باشد کروموزوم مربوطه که مجموعه‌ای از TSM هاست بهتر می‌باشد. بنابراین مجموعه TSM هایی که به ازای آنها ناهمانگی داریم تابع هدف بزرگی بوجود می‌آورند بنابراین انتخاب نمی‌گردد. به این ترتیب تابع هدف بدست آمده دارای ناهمانگی خواهد بود مگر این که ناهمانگی از نوع ذاتی باشد. یعنی ناهمانگی که ترکیب شبکه به سیستم حفاظتی تحمل می‌کند و راهی برای حذف آن وجود ندارد.

۵-۵ گستته یا پیوسته بودن TSM

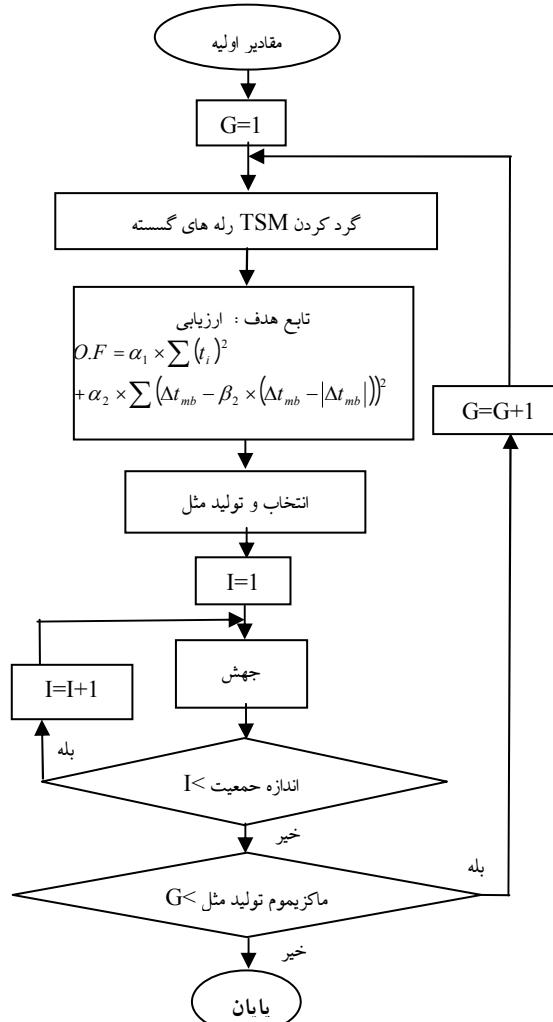
در این مقاله روشی ارائه می‌شود که هر دو حالت گستته و پیوسته را پوشش می‌دهد. این روش در زیر توضیح داده می‌شود.

روشهای بهینه سازی و از جمله الگوریتم ژنتیک با انجام تکرارهایی جواب بهینه را پیدا می‌کنند. در روش جدید TSM رله‌ها بصورت پیوسته در نظر گرفته شده و جوابها برای رله‌های با TSM پیوسته مستقیماً می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد ولی در مورد رله‌های با TSM گستته همانطور که در فلوچارت الگوریتم دیده می‌شود در هر تکرار قبل از مرحله ارزیابی، TSM های بدست آمده به مقدار پله بالا در رله گرد می‌گردد. به این ترتیب مقدار بهینه تابع هدف به ازای TSM های گستته بدست می‌آید و جوابهای بدست آمده برای رله‌های با TSM گستته مناسب می‌باشند.

۶) نتایج تست

۶-۱ اطلاعات شبکه

برای بررسی روش ارائه شده یک شبکه نمونه در شکل ۳ نشان داده شده که شامل ۸ خط، ۸ بس و ۱ تراسفورماتور می‌باشد.

شکل ۲: فلوچارت الگوریتم

همانطور که از شکل ۲ مشاهده می‌شود مرحله سوم، تابع هدف می‌باشد و امتیاز روش جدید در تابع هدف و همچنین در نظر گرفتن هر دو TSM گستته و پیوسته می‌باشد که در بخش‌های زیر توضیح داده شده اند.

۶-۱) تابع هدف

در این مقاله تابع هدف در رابطه زیر با رابطه ۱ جایگزین می‌گردد:

$$O.F = \alpha_1 \times \sum(t_i)^2 + \alpha_2 \times \sum(\Delta t_{mb} - \beta_2 \times (\Delta t_{mb} - |\Delta t_{mb}|))^2 \quad (5)$$

که در آن:

β_2 یک ثابت جدید برای در نظر گرفتن ناهمانگی می‌باشد.

α_1 و α_2 مانند بخش ۳ تعریف می‌گردد.

همانطور که مشاهده می‌شود Δt_{mb} (رابطه ۱) در رابطه جدید به $(\Delta t_{mb} - \beta_2 \times (\Delta t_{mb} - |\Delta t_{mb}|))$ تبدیل می‌شود.

انجمن مهندسین برق و الکترونیک ایران
شاخه تهران

6	2	507.7	507.7
7	3	567.0	567.0
8	6	608.3	277.7
5	4	339.9	339.9
8	7	608.3	330.8

جدول ۵ : جریان اتصال کوتاه رله ها

رله	جریان اتصال کوتاه
1	940.3
2	939.9
3	941.4
4	524.2
5	339.9
6	507.7
7	567.0
8	608.3

ضرایب مشخصه رله ها که در بخش ۴ توضیح داده شد، با استفاده از روش برآش منحنی بدست آمده که بصورت زیر می باشد.

$$\begin{cases} a_1 = 1.98772 \\ a_2 = 8.57922 \\ a_3 = -0.46129 \\ a_4 = 0.0364465 \\ a_5 = -0.000319901 \end{cases} \quad (6)$$

TSM رله های گستته از $0/05$ تا $1/05$ با پله های $0/05$ در نظر گرفته می شود.

۶-۲) اطلاعات الگوریتم ژنتیک

پارامترهای کنترل الگوریتم ژنتیک بصورت زیر است:

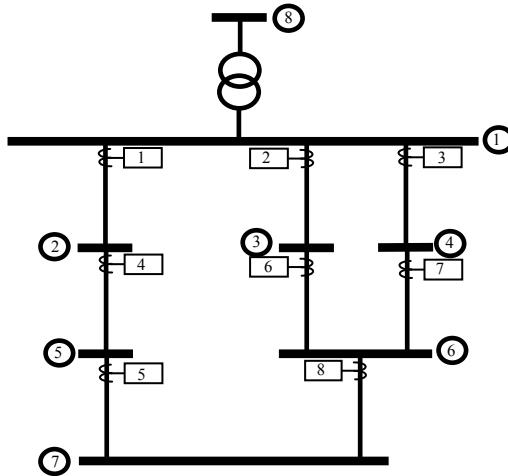
جدول ۶ : پارامترهای الگوریتم ژنتیک

پارامترهای الگوریتم ژنتیک	مقدار
تعداد تولید مثل	۳۰۰
اندازه جمعیت	۱۰۰
جمعیت اولیه	تصادفی
جهش	۱

همانطور که در بخش قبل توضیح داده شد برای ساختن تابع هدف ضرایب α_1 , α_2 و β_2 مورد نیازمی باشند. برای تست کردن کارایی الگوریتم ژنتیک در هماهنگی رله های اضافه جریان مقادیر مختلف α_1 , α_2 و β_2 تست شده است. تغییرات این سه پارامتر در جدول ۸ آمده است.

جدول ۷ : تغییر پارامترها

حالتها	α_1	α_2	β_2	TSM
حالت ۱	۱	۲	۱۰۰	گستته

شکل ۳ : شبکه نمونه

اطلاعات خطوط، ژنراتور و ترانسفورماتور مربوط به شبکه مورد نظر به ترتیب در جداول ۱ و ۲ و ۳ داده شده است. این مقادیر بر حسب pu در مبنای 150 KV و 100 MVA می باشند.

جدول ۱ : اطلاعات خطوط

Line	R (pu)	X (pu)
1	0.40	0.20
2	0.28	0.19
3	0.24	0.13
4	0.38	0.19
5	0.40	0.23
6	0.30	0.17
7	0.26	0.15
8	0.50	0.22

جدول ۲ : اطلاعات ژنراتور

ژنراتور	R (pu)	X (pu)	V (kV)
1	0.10	0.30	10

جدول ۳ : اطلاعات ترانسفورماتور

ترانسفورماتور	R (pu)	X (pu)
1	0.01	0.30

برای بدست آوردن تابع هدف باید برای هر جفت رله جریانهای اتصال کوتاه رله های اصلی و پشتیبان به ازای خطای در جلوی رله اصلی محاسبه شود. این اطلاعات برای شبکه مورد نظر در جدول ۵ آورده شده است. همچنین جریان گذرنده از همه رله ها به ازای خطای در جلوی رله اصلی در جدول ۶ داده شده است.

جدول ۴ : اطلاعات جفت رله های P/B

جریان رله اصلی	رله پشتیبان	جریان رله اصلی	جریان رله پشتیبان
4	1	524.2	524.2

انجمن مهندسین برق و الکترونیک ایران
شاخه‌ی تهران

همه مقادیر Δt کوچک و مثبت می‌باشند. بزرگترین مقدار Δt ۰،۱۸۳۵ می‌باشد. این به این معنی است که تنظیم رله‌ها بسیار دقیق و مناسب بوده و هیچگونه ناهمانگی ندارد.

حالت ۲ (ستون سوم) خروجیها در جدول ۶ با افزایش α_1 و کاهش β_2 در حقیقت به زمان عملکرد رله‌ها وزن بیشتر و به Δt وزن کمتر می‌دهد. در این حالت انتظار می‌رود زمان عملکرد رله‌ها کاهش یابد. اگر چه بعضی TSM‌ها همان مقادیر حالت اول را دارند. اما زمان عملکرد بعضی رله‌ها کاهش یافته است، در عوض سه عدد ناهمانگی بوجود آمده است. این به این معنی است که اهمیت زمان عملکرد رله‌ها در این حالت بیشتر است.

در حالت ۳ (ستون چهارم) β_2 صفر در نظر گرفته شده که تابع هدف به شکل رابطه قدیمی درمی‌آید. در این حالت همانطور که مشاهده می‌گردد ۴ عدد ناهمانگی وجود دارد.

در حالت ۴ (ستون پنجم) که از تابع هدف جدید استفاده شده اما گستته سازی TSM‌ها مانند روش‌های قدیمی بعد از اجرای الگوریتم ژنتیک انجام گرفته، ۲ عدد ناهمانگی مشاهده می‌شود. پس برای اینکه عدم ناهمانگی نداشته باشیم هم از تابع هدف جدید و هم روش گستته سازی جدید باید استفاده کنیم.

از خروجی شبیه سازیها می‌توان نتیجه گرفت که حالت ۱ با در نظر گرفتن تابع هدف جدید و روش پیشنهاد شده برای رله‌های با TSM گستته و همچنین با استفاده از پارامترهای مناسب، روش کارآمدی بوده و بهترین جوابها را بدون وجود ناهمانگی برای تنظیم TSM رله‌ها داده است.

(۷) نتیجه گیری

در این مقاله یک برنامه کامپیوتری جدید برای همانگی رله‌های اضافه جریان که بر اساس الگوریتم ژنتیک می‌باشد ارائه شده است. در روش ارائه شده از یک تابع هدف ویژه استفاده شده است که برای هر دو حالت TSM پیوسته و گستته قابل استفاده می‌باشد. این روش همچنین موارد ناهمانگی بین رله‌ها را حذف یا کاهش می‌دهد. این روش روی یک شبکه قدرت نمونه آزمایش شده و نتایج بدست امده دقیق بوده و کارا بودن این روش را نشان می‌دهد.

(۸) مراجع

[۱] Dinesh Birla ,Rudra Prakash Maheshwari, Hari Om Gupta, "Time-Overcurrent Relay Coordination: A Review", International Journal of Emerging Electric Power Systems, Volume 2, Issue 2, 2005.

[۲] Urdaneta Alberto J., Nadira Raman and Perez Jimenez L. G., "Optimal Coordination of Directional Overcurrent Relay in Interconnected Power Systems", IEEE

	حالت ۲	۲۰	۱	۱۰	گستته
حالت ۳	۱	۲	۰		گستته
حالت ۴	۱	۲	۱۰۰		پیوسته

(۹) بررسی نتایج

با استفاده از الگوریتم ژنتیک برای مقادیر مختلف پارامترها نتایج خروجی برای TSM رله‌ها بدست آمده است. برای مقایسه نتایج علاوه بر TSM‌ها زمان عملکرد رله‌ها نیز در جدول ۹ نشان داده شده است.

جدول ۸: نتایج خروجی الگوریتم ژنتیک

حالتها	حالت ۱	حالت ۲	حالت ۳	حالت ۴
	$\alpha_1 = 1$ $\alpha_2 = 2$ $\beta_2 = 100$	$\alpha_1 = 20$ $\alpha_2 = 1$ $\beta_2 = 10$	$\alpha_1 = 1$ $\alpha_2 = 2$ $\beta_2 = 0$	$\alpha_1 = 1$ $\alpha_2 = 2$ $\beta_2 = 10\ 0$
TSM_1	0.30	0.25	0.15	0.30
TSM_2	0.35	0.30	0.05	0.35
TSM_3	0.35	0.30	0.15	0.30
TSM_4	0.15	0.15	0.10	0.20
TSM_5	0.05	0.05	0.05	0.05
TSM_6	0.20	0.15	0.05	0.20
TSM_7	0.20	0.15	0.01	0.20
TSM_8	0.05	0.05	0.05	0.05
t_1	0.818	0.682	0.370	0.818
t_2	0.863	0.740	0.117	0.864
t_3	0.908	0.778	0.370	0.778
t_4	0.511	0.511	0.288	0.681
t_5	0.219	0.219	0.172	0.219
t_6	0.583	0.437	0.133	0.583
t_7	0.608	0.456	0.281	0.608
t_8	0.208	0.208	0.159	0.208
Δt_{41}	+0.111	-0.059	-0.255	-0.059
Δt_{62}	+0.037	+0.037	-0.400	+0.037
Δt_{73}	+0.056	+0.056	-0.259	-0.095
Δt_{86}	+0.161	-0.031	-0.393	+0.161
Δt_{54}	+0.038	+0.038	-0.227	+0.257
Δt_{87}	+0.183	-0.014	-0.209	+0.183

حالات ۱ و ۲ مربوط به روش جدید با تابع هدف اصلاح شده می‌باشند. روش ۳ مربوط به روش همانگی رله‌های جریان زیاد با استفاده از الگوریتم ژنتیک می‌باشد که مانند مقالات قبلی با تابع هدف قدیمی انجام شده است. در حالت ۴ از تابع هدف جدید استفاده شده است، اما مانند روش‌های متداول TSM‌ها پیوسته در نظر گرفته شده اند و در نهایت جوابها گستته سازی شده اند.

از حالت ۱ (ستون دوم) در جدول ۶ می‌توان دید که مقادیر TSM بحسب آمده تا حد امکان کوچک می‌باشند. همچنین همه آنها در محدوده ۰،۰۵ تا ۱ قرار دارند.

انجمن مهندسین برق و الکترونیک ایران
شاخه‌ی تهران

Transactions on Power Delivery, Vol.-3, No.-3, pp. 903-911, July 1988.

[۳] Urdaneta A. J., Resterpo H., Sanchez J. and Fajardo J., "Coordination of Directional Overcurrent Relays Timing using Linear Programming", IEEE Transactions on Power Delivery, Vol.-11, No.-1, pp.122-129, January 1996.

[۴] B. Chattopadhyay, M. S. Sachdev, and T. S. Sidhu, "An on-line relay coordination algorithm for adaptive protection using linear programming technique," IEEE Trans. Power Delivery, vol. 11, pp. 165–173, Jan. 1996.

[۵] H. A. Abyaneh and R. Keyhani, "Optimal co-ordination of overcurrent relays in power system by dual simplex method," in Proc. 1995 AUPEC Conf., vol. 3, Perth, Australia, pp. 440–445.

[۶] H. Askarian Abyaneh et al, "A new optimal approach for coordination of overcurrent relays in interconnected power Systems", IEEE Transaction on Power Delivery, vol.18, no2, April 2003.

[۷] C. W. So, K. K. Li, K. T. Lai, and K. Y. Fung, "Application of genetic algorithm for overcurrent relay coordination," Proc. 1997 IEE Conf. Developments in Power System Protection, pp. 66–69.

[۸] So C. W. and Li K. K., "Overcurrent Relay Coordination by Evolutionary Programming", Electric Power Systems Research, Vol.-53, pp. 83-90, 2000.

[۹] So C. W. and Li K. K., "Time Coordination Method for Power System Protection by Evolutionary Algorithm", IEEE Transactions on Industry Applications, Vol.-36, No.-5, pp. 1235-1240, September-October 2000.

[۱۰] So C. W. and Li K. K., "Intelligent Method For Protection Coordination", IEEE International Conference Of Electric Utility Deregulation Restructuring and Power Technology, Hong Kong, Apr. 2004.

[۱۱] Hossein Kazemi Kargar, Hossein Askarian Abyaneh, Vivian Ohis, Matin Meshkin, "Pre-processing of the Optimal Coordination of Overcurrent relays", Electric Power Research, Elsevier, June, 2005